

Notat til Statsrevisorerne om
beretning om second opinion-
ordningen

April
2015

revision
revision

revision

Vedrører:
Statsrevisorernes beretning nr. 4/2014 om second opinion-ordningen

10. april 2015

Ministeren for sundhed og forebyggelses redegørelse af 11. marts 2015

RN 403/15

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som ministeren for sundhed og forebyggelse har iværksat og vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

KONKLUSION

Ministeren for sundhed og forebyggelse oplyser, at Sundhedsstyrelsen har igangsat forskellige initiativer, der skal bidrage til at skabe større klarhed over ordningens formål og bidrage til et større fokus på patienter med en anden livstruende sygdom end kræft.

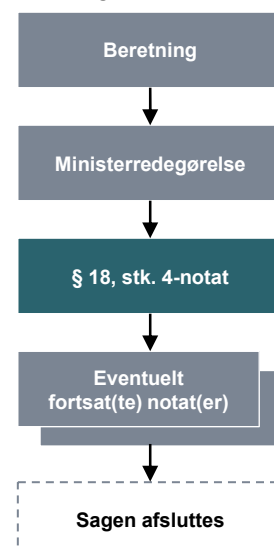
Rigsrevisionen finder initiativerne tilfredsstillende og vurderer, at denne del af sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen baserer denne konklusion på følgende:

- Sundhedsstyrelsen vil fremadrettet ikke at anvende betegnelsen "second opinion" om ordningen, men udelukkende eksperimentel behandling.
- Sundhedsstyrelsen vil ændre titlen på årsrapporter til "Rådgivning vedrørende eksperimentel behandling for mennesker med livstruende sygdomme".
- Sundhedsstyrelsen vil sikre, at årsrapporten ikke kun beskriver rådgivning vedrørende eksperimentel behandling for mennesker med kræft, men også beskriver rådgivning i de tilfælde, hvor det drejer sig om andre livstruende sygdomme.
- Sundhedsstyrelsen vil have fokus på sagsbehandlingstid for patienter, der henvises med andre sygdomme end kræft.

Sundhedsstyrelsen vil endvidere gennemføre initiativer, der skal bidrage til at styrke patienternes kendskab til ordningen.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Sundhedsstyrelsens revision af den patientrettede pjece inden for en tidshorisont på 6 måneder
- Sundhedsstyrelsens styrkelse af dialogen og samarbejdet med regionerne vedrørende ordningen om eksperimentel behandling
- Sundhedsstyrelsens dialog med Danske Patienter om behovet for information om ordningen.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i december 2014 en beretning om second opinion-ordningen. Beretningen handlede om Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses ordning for rådgivning om eksperimentel behandling. Ordningen er også kendt som second opinion-ordningen. Formålet med ordningen er at sikre alle patienter med en livstruende sygdom en sidste mulighed for at få vurderet, om der findes yderligere muligheder for behandling.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de, at det var utilfredsstillende, at Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse ikke i tilstrækkeligt omfang havde sørget for, at second opinion-ordningen levede op til sit formål. Statsrevisorerne byggede denne konklusion på, at man primært havde fokuseret på patienter med kræft og ikke havde sørget for et tilstrækkeligt kendskab til ordningen.

Det fremgik også af beretningen, at Sundhedsstyrelsen ikke havde sikret, at informationen om second opinion-ordningen havde været tilstrækkelig klar.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministeren for sundhed og forebyggelses redegørelse

Ordningens formål og målgruppe

5. Statsrevisorerne bemærkede, at det har været usikkert, hvad der forstås ved centrale begreber som "second opinion-ordningen" og en "livstruende sygdom", herunder hvilken patientkreds der er omfattet af en "anden lignende livstruende sygdom". Statsrevisorerne bemærkede videre, at afrapporteringen om second opinion-ordningen i Sundhedsstyrelsens årsrapporter kun har omhandlet patienter med kræft.

Ministeren for sundhed og forebyggelse oplyser, at ministeriet anerkender, at der i kommunikationen om ordningen kan have været skabt usikkerhed om ordningens formål ved at bruge betegnelsen "second opinion", selv om ordningen ikke giver mulighed for en second opinion i udtrykkets egentlige forstand. Ministeren bemærker videre, at i forhold til "livstruende sygdom" er det fortsat Sundhedsstyrelsens opfattelse, at det ikke er muligt at opstille en udtømmende og fuldstændig afgrænsning eller oplistning af, hvad der udgør andre livstruende sygdomme.

Ministeren oplyser, at ministeriet har igangsat forskellige initiativer, der skal bidrage til at skabe større klarhed over ordningens formål og bidrage til et større fokus på patienter med en anden livstruende sygdom end kræft. Ministeren nævner følgende initiativer:

- Sundhedsstyrelsen vil fremadrettet ikke at anvende betegnelsen "second opinion" om ordningen, men udelukkende eksperimentel behandling.
- Sundhedsstyrelsen vil ændre titlen på årsrapporter til "Rådgivning vedrørende eksperimentel behandling for mennesker med livstruende sygdomme".
- Sundhedsstyrelsen vil sikre, at årsrapporten ikke kun beskriver rådgivning vedrørende eksperimentel behandling for mennesker med kræft, men også beskriver rådgivning i de tilfælde, hvor det drejer sig om andre livstruende sygdomme.
- Sundhedsstyrelsen vil have fokus på sagsbehandlingstid for patienter, der henvises med andre sygdomme end kræft.

Sundhedsstyrelsen har indarbejdet tiltagene i den seneste årsrapport for 2014, som blev offentliggjort den 27. februar 2015.

Rigsrevisionen finder Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses initiativer tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

Kendskab til ordningen

6. Statsrevisorerne bemærkede, at Sundhedsstyrelsens evalueringer i 2003 og 2005 viste, at der ikke var tilstrækkeligt kendskab til second opinion-ordningen. Ministeriet og Sundhedsstyrelsen besluttede derfor i 2006 at udarbejde en pjece om ordningen. Der gik imidlertid næsten 7 år, før pjecen blev udsendt i 2013.

Statsrevisorerne bemærkede videre, at Rigsrevisionens spørgeskemaundersøgelse har vist, at der i 2014 var udbredt kendskab til second opinion-ordningen blandt det sundhedsfaglige personale, mens kendskabet til ordningen var mindre blandt patientforeningerne.

Ministeren for sundhed og forebyggelse oplyser, at ministeriet vil gennemføre følgende initiativer, der skal bidrage til at styrke patienternes kendskab til ordningen:

- Sundhedsstyrelsen vil gennemføre en revision af den patientrettede pjece inden for en tidshorisont på 6 måneder.
- Sundhedsstyrelsen vil styrke dialogen og samarbejdet med regionerne vedrørende ordningen om eksperimentel behandling.
- Sundhedsstyrelsen vil indgå i dialog med Danske Patienter om behovet for information om ordningen.

Rigsrevisionen finder Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses initiativer tilfredsstillende og vil fortsat følge ministeriets arbejde på dette område.